

IUBRIS

Editor:
Hadrian Mateescu

Redactor:
Camelia Coste

Concept grafic:
Silvia Olteanu, Alexandru Botea

Corector:
Cristina Teodorescu

DTP:
Mihaela Mănoiu

Copyright © Haralamb Zincă, 1965

Copyright © 2021 Publishing Solutions

Este interzisă reproducerea integrală sau parțială a lucrării,
sub orice formă, fără permisiunea scrisă a editurii.

Toate drepturile rezervate.

Casa Presei Libere, Corp A3-A4, Etaj 1

Tel.: 021.336.36.33

E-mail: office@publisol.ro

Găsiți cărțile noastre pe www.publisol.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZINCĂ, HARALAMB

Taina cavalerului de Dolenga / Haralamb Zincă. - Petrești :

Publisol, 2021

ISBN 978-606-9739-79-2

821.135.1

We know
books

HARALAMB ZINCĂ

taina cavalerului de dolenga

Publisol

CUPRINS

Capitolul I: <i>Începuturile</i>	5
Capitolul II: <i>Îl arestez pe Mirschi, dar...</i>	35
Capitolul III: <i>Accident sau crimă?</i>	83
Capitolul IV: <i>În căutarea „Personajului X”</i>	111
Capitolul V: <i>Câte nu se pot petrece într-o noapte!</i>	155
Capitolul VI: <i>Înmormântarea</i>	173
Capitolul VII: <i>Atenție! Pericol de moarte!</i>	193
Capitolul VIII: <i>Memoriul lui Mirschi</i>	217
Capitolul IX: <i>Tentativă de omor sau...?</i>	229
Capitolul X: <i>O dactilografă cochetă</i>	255
Capitolul XI: <i>Ițele se încurcă și se descurcă</i>	283
Capitolul XII: <i>Cavalerul de Dolenga se întoarce la „palat”</i>	303
Capitolul XIII: <i>Descoperirea unui document important</i>	313
Capitolul XIV: <i>Pe urmele „Personajului X”</i>	341
Capitolul XV: <i>Cântecul lebedei</i>	371

Nu mă simțeam în apele mele. Eram necăjit, nervos, furios pe mine. Într-atât de furios, încât nu pregetam să mă consider cel mai nefericit om de pe suprafața pământului.

N-aș vrea să mă judecați greșit. Trecuseră șapte zile de la numirea mea la Direcția Generală a Miliției. Absolvisem Facultatea de științe juridice și fusesem numit la cercetări penale cu gradul de locotenent. Șapte zile, în care vreme n-am făcut nimic, nu mi s-a încredințat niciun caz, niciun dosar. Eh, ce mai?! Mă stăpânea o dorință vie de a munci, de a acționa, de a mă afirma. De șapte zile însă, mă învârteam încolo și-ncoace fără să fac nimic, în timp ce colegii mei, numiți la DGM odată cu mine, acționau. Li se încredințaseră cazuri urgente, iar eu...

Fumam din ce în ce mai nervos și mă uitam după ei: cercetau dosare, discutau cu aprindere, audiau. Lui Tătaru, de pildă, – ah, ce om norocos! –, îi căzuse un dosar complicat, o dublă crimă, urmată de o sinucidere. Un dosar gras! Fără să vreau îl vedeam pe Tătaru cum se agita: studia piesele de la dosar, studia și alerga pe teren. Se vedea cât de colo că problema îl pasiona și că avea s-o rezolve cu succes. Da, Tătaru zic și eu că-i un om norocos, căruia toate-i merg strună. Și în sesiunile de examene îi cădeau întrebările cele mai ușoare. Una dintre cele mai drăguțe studente din anul nostru s-a căsătorit cu el. Așadar, sper că m-am făcut înțeles. Eu, locotenentul Virgil Conta, aveam toate motivele să fiu amărât. Mă încerca și un pic de rușine față de Marina, nevasta mea. Zi de zi mă întreba cum

mă descurc, dacă mi-e greu, cum mă adaptez, dacă mi s-a încredințat vreun caz. Iar eu îi răspundeam mormăind cuvinte de neînțeles. Oricum, ea mă vedea întunecat și bănuia că era ceva în neregulă. Nu insista însă, poate dintr-o anumită delicatețe.

Acum, dumneavoastră să nu credeți despre mine că, în acest răstimp, m-am mulțumit să zac și să constat că nu fac nimic. O, nu!... În două rânduri m-am prezentat maiorului Suharu, șeful meu, și, fără să mă sfiesc, l-am întrebat când o să mi se încredințeze și mie o misiune. M-a ascultat surâzând, mi-a cerut să am răbdare și mi-a amintit că nu au intrat zilele în sac, ceea ce reprezenta un adevăr incontestabil. Îmi cerea să am răbdare, dar mie tocmai răbdarea îmi lipsea. De aceea, eram trist, nervos și din nou mă pregăteam să mă prezint maiorului Suharu. Mă îmbărbătam spunându-mi că, de astă dată, va trebui să-i explic șefului cu mai multă convingere situația insuportabilă în care mă găseam. Da, da, insuportabilă, nu exagerez.

Hotărât să iau cu asalt biroul șefului, m-am ridicat în picioare. În clipa asta însă, s-a ivit și Tătaru, care mi-a spus că maiorul Suharu mă chema la el. M-a năpădit dintr-odată un val de emoție, apoi emoția mi s-a risipit și a făcut loc unui puternic sentiment de curiozitate. Eram tentat chiar să-l întreb pe Tătaru dacă nu cumva știa despre ce-i vorba, dar am renunțat. Mi-am dat seama că i se întâmplase ceva; fusese criticat sau se împotmolise în cazul acela complicat. M-a fulgerat un gând: „Te pomenești că i-au luat cazul și vor să mi-l încredințeze mie!“ Gândul m-a încântat și m-am surprins frecându-mi chiar palmele a mulțumire, apoi mi s-a făcut rușine. „Nu, izbucni

în mine o voce lăuntrică, Tătaru e un anchetator talentat, nu trebuie să i se ia cazul!“

Maiorul Suharu m-a întâmpinat prietenește, așa spune încurajator, ca și când ar fi înțeles ce se petrecea cu mine. Mi-a arătat fotoliul din dreptul biroului său și m-a pofțit cu amabilitate să iau loc.

— Tovarășe Conta, ai așteptat cât ai așteptat, dar ți-a venit și dumitale rândul.

Ochii maiorului, cenușii și vioi, cu pleoape ușor congestionate, m-au fixat ca și cum ar fi vrut să-mi descopere reacția. E drept, fără să vreau, am avut o tresărire. „Acum o să-mi aducă la cunoștință că Tătaru a eșuat, am gândit eu, și că a emis un ordin să mi se predea mie dosarul.“ M-am crispat, pregătindu-mă să sar în apărarea fostului meu coleg de facultate. Maiorul a luat de pe cristalul biroului un dosar subțire. Dacă avea două-trei pagini între coperti. Ochiul meu ager a citit de la distanță: „Dosar nr. 5783“.

— Este vorba, tovarășe Conta, de un fals în acte publice.

— Un fals în acte publice?! am izbucnit eu deopotrivă de uimit și de dezamăgit.

— Da, confirmă maiorul mirat oarecum de izbucnirea mea. Doi cetățeni în etate, soț și soție, și-au completat dosarul de pensionare cu certificate de vechime în câmpul muncii care s-au dovedit a fi false; certificatele au fost procurate de un oarecare Andrei Mirschi. Persoanele în cauză, Vasile și Lucia Tulpan, s-au prezentat la DGM din proprie inițiativă și au făcut declarații complete.

Maiorul vorbea rar, apăsând pe anumite cuvinte. Vorbea și nu-și lua ochii de la mine. Iar eu mă simțeam

aidoma unui balon ce se dezumflă. Pe măsură ce înțelegem „substanța” Dosarului nr. 5783, îmi spuneam iarăși că sunt un mare ghinionist. Fiind convins că maiorul Suharu pricepuse cauza tristeții mele, ascultam și mai întunecat. „Numai de n-ar deschide o paranteză pe tema nemulțumirii mele!” am gândit, nu fără un sentiment de stinghereală.

— Ce-i cu dumneata, tovarășe Conta, nu te simți bine? Nu suporti căldurile? Da, e prea cald. E o vară toridă cum n-a mai fost de mult...

I-am fost recunoscător maiorului. Nemulțumirea mea o pusese pe seama căldurii, ocolind cu tact o discuție care m-ar fi pus într-o situație penibilă. M-au năpădit brusc sudorile. Mi-am scos batista și, tampo-nându-mi fruntea, am murmurat:

— Așa e, suport greu căldurile...

— Iei în primire dosarul, îl studiezi cu atenție, îți faci un plan de anchetă și deschizi o acțiune. Ai înțeles?

— Da, să trăiți!

Îmbărbătându-mă cu același surâs prietenesc, maiorul Suharu mi-a întins dosarul, prefăcându-se că nu-mi observă mutra amară. Totuși, la despărțire, m-a sfătuit:

— Bea ceaiuri: răcoresc și țin de sete. Ai vreo întrebare?

Am dat din cap în semn că totu-i limpede, apoi m-am ridicat din fotoliu.

— Am să studiez dosarul și voi proceda în consecință, am adăugat eu cu o voce care se voia energetică.

— Te rog să mă ții la curent! E prima duminică misiune... Îți doresc din toată inima succes...

Maiorul s-a ridicat și mi-a întins mâna. Când am ajuns în dreptul ușii, mi-a atras atenția:

— Dacă se ivesc anumite greutăți, nu ezita să-mi ceri sfatul...

— Am înțeles, să trăiți!

Dincolo de ușă, m-am oprit pentru câteva clipe. Îmi venea să urlu de ciudă. Descoperisem că eram un om slab. Să nu-mi pot stăpâni nemulțumirea în fața șefului? Oricât ar fi fost ea de îndreptățită, era de datoria mea să mă stăpânesc. Da, să nu vă mire, îmi consideram nemulțumirea îndreptățită. Șapte zile am așteptat pentru ca, în cele din urmă, să mi se încredințeze spre rezolvare un dosar... rahitic. Deși știam că în obligațiile mele intra și rezolvarea unor asemenea dosare, m-am simțit totuși umilit. Tătaru avea de rezolvat o dublă crimă urmată de o sinucidere, iar eu... Mi-am spus că ar trebui să mă retrag cu Dosarul 5783 într-un colț cât mai ferit, căci nu voiam să dau ochi cu ceilalți colegi de facultate. Îmi închipuiam întrebările lor ironice și mă îmbărbătam copilărește. Ce mai, toată lumea se unise împotriva mea. Unde aş putea găsi un colțișor cât mai ferit? De cum am intrat în birou, m-am lovit de Nițescu, un alt fost coleg de studenție:

— Ei, Virgile, cum e... un dosar gras?

De felul său, Nițescu e un om simpatic, modest, la locul său. În clipa aceea însă, mi s-a părut arrogant și nesuferit. Aș fi vrut să-i arunc câteva vorbe care să-l usture. M-am mulțumit să-mi strâng buzele pline într-o linie subțire și rea. Am aruncat disprețuitor dosarul pe birou.

— Aha, zise Nițescu cu un anumit subînțeles, pricep.

Atunci, mi-a scăpat o înjurătură.

– Înjură-mă, Virgile, dacă asta te poate liniști.

Te las. La revedere!

L-am înjurat din nou.

– Așa, băiete! Zi-i din toată inima, m-a îndemnat Nițescu, părăsind vesel încăperea.

Unde să mă retrag? Unde să mă izolez? Gândul mi se părea acum nu numai naiv, ci și ridicol. Așa că m-am așezat la biroul meu, am deschis cu dușmănie dosarul și am început să-l citesc, tot în dușmănie.

Doi soți, Vasile și Lucia Tulpan, relatau cum au ajuns să-l cunoască pe falsificatorul Andrei Mirschi și cum acesta le furnizase certificatele de vechime în câmpul muncii. Când am terminat lectura pieselor de la dosar, m-a cuprins o milă nemărginită față de propria-mi persoană. Cazul incredințat era ca și rezolvat... Cuvintele șefului: „Dacă se ivesc anumite greutăți, nu ezita să-mi ceri sfatul“ aveau acum în urechea mea o rezonanță ironică. Ce greutăți ar mai fi putut să se ivească? Doar șeful știe mai bine decât mine că dosarul e ca și rezolvat. Am hotărât să-mi încep cercetările cu audierea soților Tulpan.

2

Îmi aduc aminte că mi-am început cercetările în aceeași zi, adică la 4 iunie 1958, ora 16. Am prânzit în grabă la cantină. Mâncarea nu mi-a tihnit, am înghițit-o cu noduri. În timp ce mestecam o pârhoală, îmi tot spuneam că dacă tot mi s-a incredințat un dosar „rahitic“, atunci să încerc măcar să stabilesc un record: rezolvarea în mai puțin de douăzeci și

patru de ore. După un calcul sumar, n-aveam de făcut decât trei mișcări: primo – audierea soților Tulpan; secundo – audierea și arestarea Clementinei Vlanga, mijlocitoarea afacerii; tertio – arestarea falsificatorului Andrei Mirschi. Și cu această ultimă secvență, filmul s-ar fi încheiat.

La ora 16 fix, niciun minut mai devreme și niciun minut mai târziu, am început audierea. Dând ochii cu cei doi soți în cauză, am simțit cum nemulțumirea își înfige din nou ghearele în inima mea. Tinerețea mea contrasta puternic cu bătrânețea lor. Vasile Tulpan arăta mult mai bătrân decât era în realitate. Scund, sfrijit, cu două pungi sub ochii spălăciți și bulbucăți, părea într-o continuă suferință fizică. În schimb, nevastă-sa, Lucia Tulpan, era o femeie înaltă, voinică, cu un piept mare, opulent. Trecuse de șazeci de ani, dar obrazii plini, fără cute, nu-i trădau vârsta. Se fardase strident și încercase să-și ascundă încărunțirea cănindu-și părul cu o vopsea de calitate îndoielnică.

I-am poftit politicos să ia loc, și cei doi s-au așezat tăcuți, arătându-se gata să răspundă tuturor întrebărilor. Tot privindu-i, am avut brusc revelația unor sentimente contradictorii. Tulpan, cu fața lui palidă, de om suferind, îmi stârnea mila; nevastă-sa, dimpotrivă, îmi stârnea râsul. Nu știu de ce, dar mi se părea că seamănă cu o caricatură colorată întâlnită mai demult în *Urzica*.

– Vă rog să mai relațați încă o dată cum s-au petrecut faptele...

Glasul parcă n-ar fi fost al meu; răsunase rece, afectat, prevestitor de rele. L-am văzut pe Vasile Tulpan tresărind și m-am dojenit în gând pentru

această nestăpânire a glasului. Pregătindu-se să răspundă, Tulpan i-a aruncat nevستی-sii o privire piezișă. Părea că-i reproșează ceva. Oricum, mie mi s-a părut că privirea lui o muștra, spunându-i: „Vezi, cață, toate necazurile numai de la tine mi se trag!“ Ea însă nu-i luă în seamă reproșul cu care, pesemne, era obișnuită. În schimb, afișă un zâmbet cochet pe care mi-l trimise ca pe o floare veștejită. Tulpan tuși nervos: voia astfel să-i atragă nevستی-sii atenția că nu-i șade bine la anii ei să facă pe cocheta, dar nu izbuti. Scena era penibilă și, ca s-o curm, m-am adresat bătrânului, îndemnându-l:

— Vă ascult!

— Iată cum s-au petrecut faptele, începu el să vorbească hârâind. Vedeti dumneavoastră, eu și soția mea suntem doi oameni în etate. Avem trei copii. Buni, nimic de spus. Copiii ne ajută. Cu ajutorul lor ne ducem bătrânețele. Trăim modest. Slavă Domnului, nu ducem lipsă de nimic. Da, continuă el de parcă cineva l-ar fi contrazis, fără copii ne-ar fi fost greu.

Deodată, hârâitul din pieptul lui Tulpan se transformă într-o tuse bătrânească. Trezită din încremenire, doamna Tulpan interveni scuzându-și soțul.

— Suferă de astmă... E bolnav, săracu'!

Tulpan însă, după ce-și potoli tusea, se apăra copilărește:

— N-am nimic... Nu sufăr de nimic... Nu sunt bolnav... Așa cum am zis, nu suntem pe drumuri. Iată că, într-o zi, nevasta mea îmi zice: „Sile, dragă, ce-ar fi să cerem să ne dea și nouă câte o pensie socială?“ N-am zis nu. Am studiat legea și am constatat că n-aveam dreptul la pensie. După 23 August n-aveam

niciun an prestat în câmpul muncii. Eu m-am resemnat, ea, nu...

— Vai, Sile, se revoltă pe neașteptate Lucia Tulpan, fii atent cum te exprimi. Tovarășul ofițer ar putea să creadă despre mine cine știe ce. Zău, Sile!

Surâsul cochet din colțul gurii îi pieri. Părea gata-gata să izbucnească în plâns. Tulburată, deschise poșeta neagră, enormă, de mușama, și scoase de acolo o batistă. Lacrimile însă nu reușiră să-i umezească decât genele date cu rimel. Se mulțumi atunci să-și tamponeze delicat pomeții.

Momentul mi s-a părut grotesc, iar tot ce e grotesc îmi repugnă, mă întristează. L-am îndemnat pe Tulpan să continue. Acesta înțelese lesne ce anume mă scârbise.

— Într-o zi, soția mea, urmă Tulpan cu ochii-n pământ, îmi spune că a cunoscut o doamnă onorabilă.

— Pe Clementina Vlangu? am intervenit eu.

— Exact, sări Lucia Tulpan. Și degeaba soțul meu încearcă să fie ironic. Rămân la părerea mea: Clementina Vlangu e o doamnă onorabilă. Ați cunoscut-o? Nu? Când o s-o cunoașteți, tovarășe ofițer, o să-mi dați dreptate.

Femeia asta nu era doar bătrână și grasă, ci și proastă. Și prostiei n-ai cum să-i vii de hac. Înfațșarea jalnică a lui Tulpan avea o explicație. Să trăiești ani buni sub același acoperiș, lângă o femeie ca asta, orice s-ar spune, e o chestiune de martiraj.

— Onorabilă, zici? hârâi Tulpan infuriat. Onorabilă? Cine? Clementina Vlangu? Lucia, te rog! o avertiză bărbatul furios. Apoi, adresându-mi-se, continuă: Clementina Vlangu, femeia asta onorabilă, este cauza